

Základní škola a Mateřská škola Černá v Pošumaví

Černá v Pošumaví 71, PSČ 382 23

tel. 380 744 214

e-mail: skola@cernavposumavi.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání
79-01-C/01 Základní škola

Motivační název: Škola pro všechny

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Motivační název:

ŠKOLA PRO VŠECHNY

Předkladatel:

Základní škola a Mateřská škola Černá v Pošumaví

IZO: 650 036 298
REDIZO: 107 720 558
Ulice, č. p.: 71
PSČ, město: 382 23 Černá v Pošumaví

Jméno ředitele: Mgr. Věra Daňová

Kontakty: tel. 380 744 214
e-mail: skola@cernavposumavi.cz

Zřizovatel školy:

Název: Obec Černá v Pošumaví

Adresa: 38223 Černá v Pošumaví č.46

Kontakty: tel. 380 744 208
e-mail: podatelna@cernavposumavi.cz

Platnost dokumentu: od 11. 11. 2009, úprava 1. 9. 2019

Tento dokument byl projednán v pedagogické radě dne 30. 8. 2019 a schválen ředitelem školy.

Mgr. Věra Daňová – ředitelka školy

2. Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu

2.1 Charakteristika školy a její priority

a) Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Černá v Pošumaví se skládá ze dvou budov. Budova, ve které je umístěna škola a školní družina, pochází z roku 1870. Ve druhé budově (z r. 1984) se nachází MŠ a ŠJ. V současné době škola funguje jako malotřídka se 2 třídami. Škola má všechny ročníky 1. stupně. Třídy se tvoří spojením různých ročníků, a to vzhledem k aktuálnímu počtu žáků. Do školy dojíždějí děti z Bližné, Dolní Vltavice, Muckova, Mokré a Hůrky. Školní družina má jedno oddělení.

b) Vybavení školy

V posledních pěti letech došlo k modernizaci učeben. Třídy byly vybaveny novým nábytkem, dvěma interaktivními tabulemi, 12 počítači a dvěma tiskárnami. Škola má k dispozici malou tělocvičnu. U školy je školní zahrada, kterou využívají žáci při pracovních činnostech, a školní hřiště, které je využíváno při Tv, při pobytech o velkých přestávkách a v odpoledních hodinách jej má k dispozici školní družina. Školní kuchyně je v areálu mateřské školy, kde je také jídelna. Rodiče se mohou informace ze života školy dozvědět na internetových stránkách.

c) Skladba pedagogického sboru

Pedagogický sbor je v rámci celého právního subjektu tvořen osmi zaměstnanci.

Mateřská škola 4 učitelky a 2 asistentky pedagoga

Základní škola 3 učitelky

Školní družina 1 vychovatelka

Pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační předpoklady stanovené právními předpisy. Všichni zaměstnanci se dále vzdělávají v rámci volna k samostudiu a v souladu s plánem DVPP v kurzech akreditovaných MŠMT.

d) Skladba žáků, kroužky a zájmová činnost

Na naši školu docházejí žáci z Černé v Pošumaví a ze spádových oblastí. Ve škole máme žáky se speciálně vzdělávacími poruchami. Vyučující jsou seznámeni se jmény těchto žáků a ve výuce se k poruchám přihlíží tak, aby žáci zvládli učivo. Pozornost věnujeme i žákům, kteří sice nemají výše uvedené speciální poruchy, ale jejich rodinná situace je závažná (osiřelé děti apod.). U těchto žáků se snažíme, aby jejich životní handicap byl kompenzován. Žáky pravidelně doučujeme.

V době mimo vyučování nabízíme žákům možnost vyžití v kroužcích (sportovní, kroužek cizího jazyka, počítačový, čtenářská gramotnost, matematická logika, zdravotní a další).

e) Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráci nemáme.

Zdravé zuby

Ajax

M.R.K.E.V.

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou ročníkové a celoškolské. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech (Společně za památkami, Příroda Šumavy, Les ve škole, škola v lese atd.). Každý rok pořádáme plavecký výcvik pro celou školu. Nedílnou součástí vzdělávání je též navštěvování divadelních představení, muzeí apod. Během školního roku žáci chodí na různé exkurze a výlety. K hodnocení žáků 3. a 5. ročníků využíváme testů Kalibro a Scio. Každoročně sbíráme starý papír a léčivé byliny, vystupujeme na setkání seniorů a ke Dni matek, podílíme se na výzdobě vánočního a velikonočního stromu atd. Řada akcí vzniká spontánně z podnětů žáků, učitelů a rodičů.

f) Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi

○ Školská rada

Jednání Školské rady se koná minimálně 2x do roka. Školská rada je tříčlenná a je složena z rodičů, učitelů a zástupců veřejnosti. Podrobnosti k organizaci a konání jednotlivých jednání jsou stanoveny jednacím řádem Školské rady.

○ **Pedagogicko-psychologická poradna**

Pedagogičtí pracovníci školy jsou ve spojení s PPP v Českém Krumlově. Poradna poskytuje metodickou pomoc, zajišťuje na základě doporučení vyučujících a žádostí rodičů konkrétní vyšetření dětí a žáků zaměřená zejména na ADHD a SPU.

Škola pomáhá organizovat nápravu řeči v logopedické ambulanci. Jednotlivým zájemcům o nápravu řeči jsou předávány potřebné kontaktní údaje. Do naší školy jezdí PaedDr. Jiřina Bártová a přímo na škole provádí diagnostiku a domlouvá s rodiči konkrétní postupy nápravy řeči.

Dále spolupracujeme se Speciálně pedagogickým centrem v Českých Budějovicích, sdružením Spirála, Ordinací klinické psychologie PhDr. Zdeňky Šírkové atd.

○ **Obec Černá v Pošumaví**

Obec se výraznou měrou podílí na financování školních i mimoškolních akcích. Pokrývá v potřebné míře provozní náklady a podporuje modernizaci školy.

Děti a žáci naší příspěvkové organizace vystupují formou krátkých vystoupení před veřejností u příležitosti významných akcí, jako je například Setkání důchodců, oslava Dne matek, Vítání dětí.

○ **Obec s rozšířenou působností**

Naše škola spadá pod působnost Obce III. typu v Českém Krumlově, která zajišťuje koordinaci vyplňování statistických, zahajovacích a jiných výkazů.

○ **Způsoby předávání informací veřejnosti a především rodičům**

■ **Obecní zpravodaj**

Je vydáván každý měsíc. V časopise jsou uvedeny zásadní informace ze života školy, hodnocení činností, přehled termínů akcí a školních aktivit, fotografie.

■ **Třídní schůzky**

Informace o výsledcích výchovně vzdělávacího procesu jsou předávány rodičům formou čtyř individuálních schůzek ve školním roce. Rodiče také mají možnost se prostřednictvím internetu pravidelně informovat o dění ve škole

v rubrikách „aktuality a informace pro rodiče“. Rodičům jsou rovněž předávány návrhy na případná diagnostická vyšetření v PPP a rovněž s nimi pedagogičtí pracovníci rozebírají vhodné metody a postupy vedoucí ke zlepšení školní práce. Na začátku září je úvodní společná schůzka.

■ Školní nástěnky

Škola má svou informativní nástěnku, kde jsou zveřejňovány aktuální informace jak pro rodiče, tak pro žáky.

■ Výroční zpráva o činnosti školy

Na základě Struktury vlastního hodnocení školy a z něj vyplývajícího Vlastního hodnocení školy je každoročně zpracovávána Výroční zpráva o činnosti školy, která je po schválení kompetentními orgány zveřejněna na internetových stránkách školy. Je rovněž na vyžádání k nahlédnutí u ředitele školy.

2.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola pro všechny vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a svým pojetím navazuje na Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Realizace výuky probíhá v konkrétních vyučovacích předmětech, které respektují cílová zaměření, očekávané kompetence a učivo vzdělávacích oborů. Výuka v jednotlivých vyučovacích předmětech ve svém souhrnu směřuje k očekávaným výstupům vzdělávacích oblastí, a tedy i k dosažení klíčových kompetencí stanovených v RVP ZV.

Školní vzdělávací program v jednotlivých vyučovacích předmětech v konkrétních ročnících specifikuje školní (dílčí) výstupy žáků s vymezením učiva použitým jako prostředek pro dosažení dílčích výstupů. Do výuky jsou integrována průřezová témata, která jsou formativním prvkem základního vzdělávání v okruzích aktuálních problémů současného světa.

Základní filozofie programu

Náš vzdělávací program vychází v souladu z poznatků, že:

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo);
- k učení je třeba žáky motivovat a činit je zajímavým a přiměřeným jejich věku;
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, k tomu lze dospět tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat;
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu;
- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život;
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (přípravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka;
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva.

2.3 Klíčové kompetence

Školní vzdělávací program se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. Všeestranně a účinně komunikovat.
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.

8. Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
9. Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence občanské**
- **kompetence pracovní**

Cíle směřované k žákům a k učitelům

1) Cílem školního programu je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivovaní pro celoživotní vzdělávání;
- zvládli základy všestranné komunikace;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

2) Cílem školního programu je, aby učitelé:

- vytvářeli prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru;
- poznávali (diagnostikovali) žáky, jejich potřeby a schopnosti;
- dali žákům přiměřený čas k učení a vedli je k trvalému osvojení vědomostí;

- rozvíjeli klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem;
- volili učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, kladli důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovali schopnosti žáků;
- vytvářeli u žáků logické a kritické myšlení;
- učili žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám;
- rozvíjeli schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu;
- utvářeli u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí;
- vedli žáky k vlastní organizaci učení;
- využívali vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím;
- využívali vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků;
- hodnotili znalosti žáků, nikoli jejich slabiny;
- organizovali práci žáků ve skupinách;
- vytvářeli projekty s využitím mezipředmětových vztahů;
- využívali sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Přednosti školního vzdělávacího programu

1. Tempo výuky se přizpůsobuje schopnostem žáků ve třídě.
2. Charakter výuky podporuje soustředění žáků na výuku.
3. Každý den přináší dítěti pokrok.
4. Charakter učení neustále podněcuje zájem žáků o učení.
5. Důsledkem radosti z práce a zájmu žáků o učení je dobrá kázeň ve třídě.
6. Žáci jsou činnostmi, svými otázkami a odpověďmi vedeni k sebedůvěře, nezávislosti a lepším pracovním návykům.
7. Zpětná vazba mezi učitelem a žákem umožňuje okamžitě odhalovat chyby žáků, pracovat s nimi, průběžně a snadno je odstraňovat.
8. Žáci nejsou přetěžováni, jejich psychický vývoj probíhá přirozeně.
9. Učiteli umožňuje důkladnější poznání každého žáka, vede ho k úvahám o tom, co dál který žák potřebuje ke svému individuálnímu rozvoji.
10. Prostor pro naučení je dán i žákům, kteří by jinak mohli být pokládáni za průměrné nebo i podprůměrné.
11. Charakter výuky dává dostatek prostoru k dobrému individuálnímu rozvoji nadaných žáků.

12. Výsledky jsou trvalejší – pokračuje se až po zvládnutí předchozí látky většinou žáků. Stálé podněcování žáků k samokontrolě a sebehodnocení, které činnostní výuku vždy provází, přivádí mnohé žáky k dovednosti pracovat bezchybně.
13. Hodnocení žáků je snadnější, neboť učitel může průběžně sledovat pokroky v pochopení a aplikaci učiva.
14. Při učení se vytváří velmi dobrý lidský kontakt mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem. Tento kontakt se postupně přetváří ve společně uznávaná pravidla naplněná aktivitou, spoluprací, prostorem pro každého.
15. Díky aktivnímu zapojení všech žáků do výuky vede činnostní učení k přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

2.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů český jazyk a literatura (1. až 5. ročník), prvouka (1. – 2. ročník), přírodověda, vlastivěda (4. - 5. ročník), hudební výchova (4. a 5. ročník), výtvarná výchova (4. a 5. ročník), tělesná výchova (4. a 5. ročník).

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu přírodověda, prvouka, vlastivěda (3. - 5. ročník), hudební výchova (4. a 5. ročník), tělesná výchova (4. a 5. ročník).

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda, vlastivěda (4. a 5. roč.), tělesná výchova (1. až 5. roč.).

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda, vlastivěda (4. a 5. roč.), hudební výchova (1. – 5. ročník), výtvarná výchova (1. – 5. ročník), tělesná výchova (1. – 5. ročník).

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů český jazyk a literatura (1. - 3. roč.), prvouka (1. - 3. ročník), výtvarná výchova, pracovní činnosti (1. - 5. roč.).

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda, vlastivěda (4. a 5. roč.), hudební výchova (2. - 5. roč.), výtvarná výchova (2. – 5. ročník), pracovní činnosti (2. – 5. ročník).

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů prvouka (1. - 3. ročník).

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů český jazyk a literatura (1. až 3. ročník), anglický jazyk (1. až 3. ročník), umění a kultura (2. a 3. roč.), člověk a zdraví (2. a 3. roč.).

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů český jazyk a literatura (2. a 3. roč.), umění a kultura (1. až 5. roč.), člověk a zdraví (1. až 5. roč.).

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (1. až 3. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při problémovém a projektovém vyučování ve všech vzdělávacích oblastech.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů český jazyk a literatura (4. a 5. roč.), umění a kultura (2. a 3. roč.), člověk a zdraví (2. a 3. roč.) a člověk a jeho svět (4. až 5. roč.), dále jsou jeho cíle realizovány při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi a v rámci pravidelných komunitních kruhů.

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. roč.).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), umění a kultura a (4. a 5. roč.), člověk a zdraví (4. a 5. roč.).

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů člověk a jeho svět (5. ročník), umění a kultura (4. a 5. ročník), člověk a zdraví (2. a 3. ročník), český jazyk a literatura (2. - 5. ročník).

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda (4. a 5. ročník), vlastivěda (4. a 5. ročník), tělesná výchova (4. a 5. ročník), výtvarná výchova (4. a 5. ročník), pracovní činnosti (1. - 5. ročník).

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů český jazyk a literatura (2. až 5. ročník), přírodověda (4. a 5. ročník), vlastivěda (4. a 5. ročník), výtvarná výchova (4. a 5. ročník), pracovní činnosti (4. a 5. ročník).

Multikulturalita

Hudební výchova (3. ročník), výtvarná výchova (3. ročník), anglický jazyk (3. - 5. ročník).

Environmentální výchova

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda (4. a 5. ročník), vlastivěda (4. a 5. ročník).

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda (4. a 5. ročník), vlastivěda (4. a 5. ročník).

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda (5. ročník), vlastivěda (5. ročník).

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů přírodověda (4. a 5. ročník), vlastivěda (4. a 5. ročník), výtvarná výchova (4. a 5. ročník).

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Hudební výchova (4. a 5. ročník), český jazyk a literatura (4. a 5. ročník). Jeho cíle jsou realizovány také při tvorbě výstupů projektů ve všech vzdělávacích oblastech.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů hudební výchova (4. a 5. ročník), výtvarná výchova (4. a 5. ročník), pracovní činnosti (4. a 5. ročník), informatika (4. a 5. ročník).

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů český jazyk a literatura (4. a 5. ročník).

Tvorba mediálního sdělení

Tematický okruh je realizován formou projektů napříč všemi vyučovacími předměty.

2.5 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup metodik prevence, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy.

2.6 Psychologická péče

Na třídního učitele se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Každý pedagogický pracovník pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává

informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a dětským psychiatrem.

2.7 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Třídním učitel zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

2.8 Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťuje speciální pedagog školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Speciálně pedagogická individuální a skupinová práce probíhá zpravidla v pracovně speciálního pedagoga mimo třídu. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Speciální pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje se speciálním pedagogem, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

2.9 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného

vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

2.10 Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelka se seznámila s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojila do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování.

2.11 Zájmové kroužky

Škola nabízí volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti několika kroužků se zaměřením sportovním, hudebním, jazykovým, zdravotním, čtenářským a logickým. Kroužky jsou organizovány vždy v ročním cyklu.

2.12 Řízení a organizace výuky

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vyšší jednotkou je celá škola.

3. Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán

Vzdělávací a výchovný proces je v *Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání* rozdělen na 2 období:

1. období – 1.-3. ročník
2. období – 4.-5. ročník

Učební plán pro 1.–5. r. základního vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Minimální 15 časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Český jazyk a literatura	český jazyk	7+2	7+2	7 + 2	7+1	7	35	+7
	cizí jazyk	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	+4
Informační a komunikační technologie	informatika	-	-	-	-	1	1	
Člověk a jeho svět	prvouka	2	2	2+1	-	-	6	+1
	přírodověda	-	-	-	2	1+1	3	+1
	vlastivěda	-	-	-	1+1	2	3	+1
Umění a kultura	hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7	
Člověk a zdraví	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		20 + 1	19 + 3	22 + 3	24 + 1	24 + 1	104	+14
Celkový týdenní počet hod. - maximum týdně		21	22	25	25	25	118	

Poznámky k učebnímu plánu

Celková týdenní hodinová dotace je RVP ZV stanovena:

- **pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin**

- **pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin**

1. Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 1. – 5. ročník celkem o 14 vyučovacích hodin.
2. Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních) je pro 1. – 5. ročník závazná. (Uvedené rozvržení minimálních a disponibilních hodin je provedeno na základě dohody učitelů.).
3. Učební plán lze modelovat variabilně podle vzdělávacích potřeb žáků a pedagogických záměrů školy, neboť časová dotace uváděná rámcovým vzdělávacím programem je vztahována ke vzdělávacím oblastem a je doplněna disponibilní časovou dotací, jejíž využití je plně v kompetenci ředitele školy.
4. V rámci učebního plánu může v 1. – 3. ročníku probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina; jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu (určuje RVP ZV)

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

Cizí jazyk

Předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen povinně od 3. do 5. ročníku. S jeho zařazením je možné začít při zájmu žáků a souhlasu jejich rodičů i v nižších ročnících; přednostně musí být žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonné zástupce

žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu.

Matematika

Předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Informační a komunikační technologie

Učivo v 1. – 4. ročníku je realizováno jako součást jiných vyučovacích předmětů;

V 5. ročníku je zařazován jako samostatný vyučovací předmět, je též spojován s obsahem jiných vyučovacích předmětů.

Člověk a jeho svět

Realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu prvouka a ve 4. – 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Umění a kultura

Realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech hudební výchova a výtvarná výchova, které jsou zařazeny ve všech ročnících.

Tělesná výchova

Tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny.

Výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce a přírodovědě.

Člověk a svět práce

Učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět pracovní činnosti.

4. Učební osnovy – charakteristika vzdělávacích oblastí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je v 1.-5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk a ve 3.-5. ročníku prostřednictvím vyučovacího předmětu anglický jazyk.

ČESKÝ JAZYK

Daný předmět vyučujeme od 1. do 5. ročníku. Časové dotace předmětu jsou uvedeny v učebním plánu, v jednotlivých ročnících se liší.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. V 1. a 2. třídě je dále vyčleněno psaní.

Při výuce klademe důraz předně na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty. Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání 1. až 5. ročník

Kreativita

- Český jazyk a literatura – 5. ročník
- Mezilidské vztahy 1. až 5. ročník
- Kooperace a kompetice 2. – 5. ročník
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Jeho cíle jsou realizovány také při problémovém a projektovém vyučování ve všech vzdělávacích oblastech.

- Hodnoty, postoje, praktická etika 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova

- Kulturní diference - 2.-5. ročník
- Etnický původ - 3.-5. ročník

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - 4. a 5. ročník
- Fungování a vliv médií ve společnosti - 4. a 5. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Český jazyk I. období	<p>Rozlišení věty, slova, slabiky</p> <p>Poznávání písmen abecedy, rozlišení písmeno x hláska</p> <p>Plynulé osvojování, slabik, slov</p> <p>Vyjadřování ústní i písemné, krátké souvislé projevy</p> <p>Tvoření vět ze slov, grafická podoba věty</p> <p>Slovo – rozlišování podřazenosti, nadřazenosti slov</p> <p>Krátké, dlouhé samohlásky</p>	<p>Chápe věty jako jednotky projevu, pracuje s ní.</p> <p>Dodržuje pořádek slov ve větě.</p> <p>Rozeznává druhy vět podle postoje mluvčího.</p> <p>Rozlišuje slova ohebná a neohebná.</p> <p>Umí vymýšlet, přiřazovat slova stejného, opačného významu.</p> <p>Chápe změnu významu slova s krátkou,</p>	<p>Prvouka</p> <p>Matematika</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p>

<p>Český jazyk</p> <p>I. období</p>	<p>Psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách</p> <p>Vyslovování, psaní hlásek na konci, uprostřed slova</p> <p>Slovní druhy, poznávání, určování</p> <p>Časování sloves</p> <p>Rozlišování čísla jednotného a množného, pádů</p> <p>Rozlišování rodů</p> <p>Vyjmenovaná slova</p>	<p>dlouhou samohláskou.</p> <p>Seznámí se s pravopisem, umí rozlišovat i/y po tvrdých, měkkých souhláskách.</p> <p>U sloves umí určovat osobu, číslo a čas.</p> <p>U podstatných jmen umí určovat rod, číslo a pád.</p> <p>Používá i/y po obojetných souhláskách.</p> <p>Určuje skladební dvojice.</p> <p>Umí popsat jednoduché předměty, jednoduchá osnova.</p>		
---	--	--	--	--

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Český jazyk II. období	Nauka o slově	Rozlišuje slova podle významu, spisovná a nespisovná. Poznává slova citově zabarvená.	Matematika	K učení
	Stavba slov	Poznává kořen, předponovou a příponovou část.	Hudební výchova	K řešení problémů
	Předložky	Rozlišuje předpony a předložky.	Výtvarná výchova	Komunikativní
	Vyjmenovaná slova	Používá i/y po obojetných souhláskách.	Přírodověda	Sociální a personální
	Slovní druhy	Umí určovat slovní druhy.	Vlastivěda	
	Podstatná jména	Skloňuje podstatná jména podle vzorů.	Anglický jazyk	
	Slovesa	Určuje infinitiv, osobu, číslo a čas sloves.		
	Stavba věty	Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určí podmět a přísudek ve větě. Při psaní i/y v přičestí minulém užije shodu přísudku s podmětem.		
	Přímá řeč	Rozliší řeč		

Český jazyk II. období		přímou a věty uvozovací.		
	Osnova	Sestaví osnovu textu, nadpis, rozčlení text.		
	Vypravování	Dodržíže následnost děje.		
	Popis	Popíše rostlinu, zvíře, věc. Použije jednoduchou osnovu.		
	Stavba slova	Určí kořen, předponu, příponu.		
	Části slova			
	Odvozování příponami a předponami	Vyznačí slovotvorný základ.		
	Předpony s-, z-, vz- zdvojené souhlásky	Užije správné koncovky. Osvojí si význam předpon.		
	Předpony ob-, v-, a kořen na -je-			
	Pravopis i/y po obojetných souhláskách	Procvičuje učivo. Užívá vyjmenovaných i příbuzných slov.		
	Podstatná jména	Určuje rod, číslo, pád, vzor.		
Přídavná jména	Rozlišuje druhy, pravopis.			
Slovesa	Stanoví osobu, číslo, čas, sloves. Způsob.			
Podmiňovací způsob	Seznámí se s tvary.			

Český jazyk II. období	Zájmena	Seznámí se s druhy. Určí zájmena osobní.		
	Číslovky	Rozliší číslovky v textu.		
	Skladba věty	Určí základní větné členy.		
	Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný	Umí vyhledat podmět ve větě.		
	Shoda přísudku s podmětem	Osvojuje si psaní i/y.		
	Věta jednoduchá a souvětí	Věty jednoduché spojí do souvětí.		
	Vypravování Popis	Procvičuje. Podle osnovy popíše i sebe.		
	Tiskopisy	Umí vyplnit užívané druhy.		

ANGLICKÝ JAZYK

Výuka Anglického jazyka probíhá ve 3.-5. ročníku. Toto období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Nejdůležitější je probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizího jazyka. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí.

Dovede žáky ke znalosti jazyka na úrovni A2, která je základní, dle Společného evropského referenčního rámce.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Mezilidské vztahy – 3. – 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – 3. – 5. ročník
- Objevujeme Evropu a svět – 3. – 5. ročník

Multikulturní výchova

- Kulturní diference – 3. – 5. ročník
- Etnický původ – 3. – 5. ročník
- Multikulturalita – 3. – 5. ročník

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 3. – 5. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy
Anglický jazyk I. období	<p>Čísla (1-100), základní fonetické značky</p> <p>Slovní zásoba z tematických celků</p> <p>Pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení záliby, reakce na pokyny</p> <p>Abeceda (spelling), četba z autentických textů, psaní tematické slovní zásoby, používání slovníku s výslovností</p> <p>Otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty</p> <p>Osobní zájmena</p>	<p>Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.</p> <p>Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.</p> <p>Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.</p>	<p>Matematika</p> <p>Český jazyk</p> <p>Prvouka</p>

<p>Anglický jazyk</p> <p>I. období</p>	<p>Abeceda, hláskování jména</p> <p>Pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, odlišnosti českého a anglického slovosledu</p> <p>Četba autentického textu – volný překlad</p> <p>Slovní zásoba z tematických celků</p> <p>Četba autentického textu</p> <p>Poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu</p>	<p>Používá abecední slovník učebnice.</p>	
--	---	---	--

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
<p>Anglický jazyk</p> <p>II. období</p>	<p>Pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, odlišnosti českého a anglického slovosledu</p> <p>Četba autentického textu – volný překlad</p> <p>Slovní zásoba z tematických celků</p>	<p>Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.</p> <p>Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové</p>	<p>Matematika</p> <p>Český jazyk</p> <p>Prvouka</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikační</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p>

<p>Anglický jazyk</p> <p>II. období</p>	<p>Četba autentického textu, poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu</p> <p>Četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba)</p> <p>Odvození významu slova z kontextu</p> <p>Tvorba otázky a záporu, porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích</p> <p>Četba autentického textu, četba pohádek</p> <p>Jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů</p>	<p>materiály) a využívá je při své práci.</p> <p>Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.</p> <p>Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.</p> <p>Používá dvojjazyčný slovník.</p> <p>Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.</p>		
---	--	--	--	--

<p>Anglický jazyk</p> <p>II. období</p>	<p>Vypravovat a zahrát pohádku, hrát hru Slovní zásoba z tematických celků</p> <p>Tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu</p> <p>Porovnávání smyslu textů, reprodukce čteného a slyšeného textu</p> <p>Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích</p>	<p>Pozdrav, poděkování, představení reakce na otázky, čas a směr, cesta.</p>		
---	---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je v 1.–5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu:

MATEMATIKA

Předmět Matematika je vyučován od 1. do 5. ročníku. Časová dotace je uvedena v učebním plánu. Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně. V celém období jsou žáci ve výuce matematiky podněcováni k sebedůvěře, učí se různými způsoby kontrolovat výpočty, uvažovat o možnostech výsledků, odhadovat. Jsou tak soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice, tak v geometrii.

Vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena čtyřmi tematickými okruhy

- Číslo a proměnná
- Závislosti a vztahy
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Slovní úlohy

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání – 2. – 5. ročník
- Sebepoznání a sebepojetí – 1. – 5. ročník
- Kreativita 2. – 5. ročník
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 1. – 5. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
<p>Matematika</p> <p>I. období</p>	<p>Číselná řada;</p> <p>Vztahy menší, větší, rovno;</p> <p>Číslice</p> <p>Znaménka =, menší, větší + -</p> <p>Součet čísel (bez přechodu desítky)</p> <p>Rozdíl čísel (bez přechodu desítky)</p> <p>Počítání předmětů v daném oboru; vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků</p> <p>Čtení a psaní čísel</p> <p>Porovnávání čísel</p> <p>Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru do dvaceti bez přechodu přes desítku</p> <p>Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání</p> <p>Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-více a o n-méně</p>	<p>Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 (včetně).</p> <p>Vytváří konkrétní soubor (korálky, kuličky apod.) s daným počtem prvků do 20 (včetně).</p> <p>Porovnává čísla v souboru prvků s počtem prvků do 20.</p> <p>Přečte a zapisuje čísla 0-20.</p> <p>Sčítá a odečítá čísla v oboru 0-10, v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku.</p> <p>Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací.</p> <p>Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel 0-20.</p> <p>Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 1-20 bez přechodu desítky.</p> <p>Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více (méně) v probíraném oboru.</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Prvouka</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Pracovní činnosti</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p> <p>Pracovní</p>

<p>Matematika</p> <p>I. období</p>	<p>Geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za. Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule.</p> <p>Číselná řada, porovnávání čísel, číselná osa, zaokrouhlování čísel na desítky, součet a rozdíl čísel, závorky.</p> <p>Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku.</p> <p>Počítání po desítkách, po jedné (v oboru do sta).</p> <p>Čtení a zápis čísel, řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel, sčítání a odčítání násobků deseti, sčítání a odčítání v oboru do 100, řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání.</p>	<p>Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za).</p> <p>Rozeznává geometrické útvary. Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec.</p> <p>Sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku.</p> <p>Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně).</p> <p>Vytváří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků do 100.</p> <p>Porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů.</p> <p>Zaokrouhluje dané číslo na desítky.</p> <p>Orientuje se na číselné ose.</p> <p>Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku.</p> <p>Používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh.</p> <p>Řeší slovní úlohy</p>		
--	---	--	--	--

<p>Matematika</p> <p>I. období</p>	<p>Násobek, násobení jako opakované sčítání, činitel, záměna činitelů, názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů. Rady násobků daného čísla, automatizace násobílek 1, 2, 3, 4, 5. Automatizace dělení v oboru probraných násobílek, vztahy mezi dělením a násobením v oboru těchto násobílek. Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek, řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více a n-krát méně.</p> <p>Úsečka, lomená čára, délka úsečky, jednotky centimetr, metr, označení bodů a úseček, kreslení přímých a rovných čar, rýsování úsečky, užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázků, modelování těles.</p>	<p>vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100.</p> <p>Řeší slovní úlohy vedoucí k sčítání a odčítání čísel do 100.</p> <p>Řeší slovní úlohy s použitím vztahů o n-více (méně) v oboru do 100.</p> <p>Automaticky zná spoje násobení a dělení.</p> <p>Užívá násobení a dělení v praktických situacích.</p> <p>Řeší slovní úlohy na násobení a dělení.</p> <p>Řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (např. sčítání, násobení).</p> <p>Užívá závorky.</p> <p>Řeší slovní úlohy na vztahy n – krát více (méně).</p> <p>Kreslí křivé a rovné čáry.</p> <p>Odhaduje délku úsečky na decimetry, centimetry.</p> <p>Měří délku úsečky na centimetry.</p> <p>Poznává</p>		
--	---	---	--	--

<p>Matematika</p> <p>I. období</p>	<p>Den - 24 hodin, hodina - 60 minut, minuta - 60 sekund. Čtení údajů na hodinách včetně digitálních, sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne, příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky, doba snídane, oběda, večere, délka spánku. Číselná řada, zápis čísel, porovnávání čísel, číselná osa, zaokrouhlování čísel na stovky, desítky, rozklad čísla v desítkové soustavě, součet a rozdíl čísel, písemné algoritmy sčítání a odčítání, odhad a kontrola výsledku, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách, čtení a zápisy trojčiferných čísel, znázornění trojčiferného čísla na číselné ose, porovnávání čísel pomocí číselné osy, řešení úloh na porovnávání trojčiferných čísel, sčítání a odčítání násobků sta, sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta, sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta, písemné sčítání dvou sčítanců, písemné sčítání, kontrola výsledků sčítáním, řešení a</p>	<p>geometrická tělesa v praxi.</p> <p>Vymodeluje tělesa např. krychli, kvádr.</p> <p>Zná časové jednotky – hodina, minuta, sekunda.</p> <p>Čte časové údaje na různých typech hodin.</p> <p>Čte a píše trojčiferná čísla.</p> <p>Vytváří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvků do 1000.</p> <p>Zakresluje obraz daného čísla na číselné ose.</p> <p>Porovnává čísla do 1000.</p> <p>Používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh. Písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla. Provádí kontrolu svého výpočtu.</p> <p>Řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčiferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, na vztahy o n-více (méně). Provádí předběžný</p>		
--	--	--	--	--

<p>Matematika</p> <p>I. období</p>	<p>vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání.</p> <p>Násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, násobení deseti, násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným, dělení se zbytkem, součin, podíl a zbytek, automatizace všech spojů násobílek, automatizace dělení v oboru násobílek, pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek, násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel, užití závorek, řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony.</p> <p>Přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek,</p>	<p>odhad výsledku řešení.</p> <p>Násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednotlivých případech. Dělí dvojciferné číslo jednociferným dělitelem mimo obor násobílek.</p> <p>Určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech. Čte a sestavuje tabulky násobků.</p> <p>Užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.).</p> <p>Užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh.</p> <p>Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným.</p> <p>Provádí odhad výsledku.</p> <p>Řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více (méně).</p> <p>Označuje body, krajní body úsečky,</p>		
--	--	---	--	--

<p>Matematika</p> <p>I. období</p>	<p>rovnoběžky, různoběžky, průsečík dvou různoběžek, čtvercová síť, rovinné obrazce- trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, strana rovinného obrazce, obvod, jednotky délky, milimetr, kilometr, rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek, vyznačování polopřímek, kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti, měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky. Usečky, rýsování úseček dané délky, měření stran rovinných obrazců, výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran, provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností, měření délek různých úseček a vzdáleností, měření délek hran tělesa, modelování staveb tvaru kvádrů, krychle apod. podle daného plánu (užívání stavebnic, krabiček od sýrů apod.)</p>	<p>průsečík dvou přímek.</p> <p>Měří délku úsečky s přesností na milimetry.</p> <p>Sestrojuje úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr.</p> <p>Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10.</p> <p>Provádí odhad délky, vzdálenosti.</p> <p>Určuje obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran.</p>		
--	---	---	--	--

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
<p>Matematika</p> <p>II. období</p>	<p>Posloupnost přirozených čísel do 1 000 000, zápis čísel v desítkové soustavě, porovnání čísel do 1 000 000, číselná osa, zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, sčítání a odčítání čísel v daném oboru, vlastnosti sčítání a odčítání, vztahy mezi sčítáním a odčítáním, násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením, písemné algoritmy násobení a dělení, odhad výsledku, kontrola výpočtu, vlastnosti násobení, pořadí početních výkonů, počítání po statisících, desetitisících, tisících, čtení a zápis čísel, modelování daného čísla v zjednodušené formě, porovnávání čísel, řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy, rozklad čísla v desítkové soustavě, zaokrouhlování s danou přesností, vyznačování intervalů na číselné ose patřících k danému zaokrouhlenému číslu, početní operace a jejich procvičování v oboru do miliónu, pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel, pamětné násobení a dělení jednociferným číslem, písemné násobení jedno a</p>	<p>Žák počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících, čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose, porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice, zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, rozkládá čísla v desítkové soustavě, pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly, písemně sčítá a odčítá (sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo), pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem, písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu, řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n- více (méně), n-krát více</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Pracovní činnosti</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p> <p>Pracovní</p>

<p>Matematika</p> <p>II. období</p>	<p>dvojciferným činitelem, písemné dělení jednociferným dělitelem, řešení slovních úloh na porovnávání čísel na početní výkony, na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně), vymezení základních vlastností početních výkonů, užívání závorek.</p> <p>Celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina, využití názorných obrázků k určování částí celku, řešení slovních úloh k určování částí daného celku, vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých příkladech. Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kolmice, kolmost, kružnice, kruh, střed, poloměr kružnice, kreslení a rýsování rovnoběžek, a různoběžek, vyznačování průsečíku, rýsování libovolného rovnoběžníku, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou, rýsování libovolného obdélníku, rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem. Souměrnost – osa souměrnosti, souměrné útvary,</p>	<p>(méně), řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony.</p> <p>Názorně vyznačuje polovinu, čtvrtinu celku, řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem.</p> <p>Určuje vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce, narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem.</p> <p>Pozná souměrný útvar, určuje osu souměrnosti modelováním, překládáním apod., nakreslí souměrný útvar.</p> <p>Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce,</p>		
---	--	---	--	--

<p>Matematika</p> <p>II. období</p>	<p>rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník, určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích – hvězda, motýl apod., určování roviny souměrnosti na modelech krabičky apod., souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti, modelování souměrných útvarů. Obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti, jednotky obsahu cm^2, m^2, mm^2, síť kvádrů, krychle, určování obsahů rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, užití základních jednotek obsahu cm^2, m^2, mm^2, řešení jednoduchých slovních úloh výpočty obsahů obdélníků a čtverců, různé pohledy na tělesa (shora, zřepředu, z boku), síť kvádrů a krychle rozložením krabičky, modelování kvádrů, krychle ze sítě, určení povrchu kvádrů (krychle) součtem obsahů stěn. Přirozená čísla do miliónu a přes milión, posloupnost přirozených čísel, číselná osa, zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě, početní výkony s přirozenými čísly a</p>	<p>vymodeluje síť kvádrů, krychle, vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě.</p> <p>Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose, zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností, zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě.</p> <p>Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla, písemně odčítá dvě přirozená čísla.</p> <p>Písemně násobí až čtyřciferným činitelem, písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem.</p> <p>Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly.</p> <p>Zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin, zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin a setin na číselné ose.</p> <p>Zaokrouhlí dané</p>		
---	---	---	--	--

<p>Matematika</p> <p>II. období</p>	<p>jejich vlastnosti, písemné algoritmy početních výkonů, odhady výsledků, kontrola výpočtu, čtení a zápis čísel větších než milion, porovnávání přirozených čísel, zobrazování přirozených čísel na číselné ose, řešení jednoduchých nerovnic, zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky, užití číselné osy, pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel, užití písemných algoritmů, pamětné násobení a dělení přirozených čísel, užití písemných algoritmů dělení jedno a dvojciferným dělitelem, řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony, užití vlastností početních výkonů (komunikativnost, asociativnost, distributivnost), provádění odhadů a kontroly výsledků.</p> <p>Zlomky s jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetinná čárka, desetina, setina, praktické modely desetinných čísel – peníze, hmotnosti, délky, psaní a čtení desetinných čísel řádu desetin a setin, zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose, porovnávání těchto desetinných čísel, písemné sčítání a odčítání desetinných</p>	<p>desetinné číslo řádu desetin na celky.</p> <p>Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin.</p> <p>Násobí a dělí desetinné číslo deseti, užívá desetinné číslo v praktických situacích.</p> <p>Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel.</p> <p>Narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník.</p> <p>Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce, zná a umí převádět jednotky obsahu cm^2, m^2, mm^2, ha.</p> <p>Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, vypočítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn, řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníků a čtverce, povrchu kváдру a krychle.</p> <p>Doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky, čte a sestrojuje sloupkový diagram, sestrojí a čte</p>		
---	--	---	--	--

<p>Matematika</p> <p>II. období</p>	<p>čísel řádu desetin a setin, násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin stem, násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin přirozeným číslem menším než deset, řešení vytváření slovních úloh vedoucích k užití desetinných čísel v jednoduchých případech</p> <p>Konstrukce obdélníku, čtverce, další jednotky obsahu a, ha, km², mm², povrch kvádru, krychle, propedeutika pojmu objem tělesa pomocí různých stavebnic (jednotková krychle), rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem, rýsování pravoúhlého trojúhelníku, rýsování obdélníku a čtverce, rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku, výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce, odhady obvodu a obsahu, užití a převody jednotek obsahu, řešení úloh z praxe, modelování těles – určování spotřeby jednotkových krychlí, propedeutika pojmu objem.</p> <p>Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná, grafy, soustava souřadnic, dosazování za proměnnou, čtení a sestavování tabulek různých závislostí, čtení a sestavování sloupkových diagramů, zakreslování</p>	<p>jednoduché grafy v soustavě souřadnic.</p>		
---	--	---	--	--

	jednoduchých grafů závislostí např. průběh jízdy autem, změna teploty během dne apod.			
--	---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast je v 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu:

INFORMATIKA

Vyučovací předmět Informatika je vyučován v 5. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně.

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem.

Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání.

Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání – 5. ročník
- Kreativita – 5. ročník

- Poznávání lidí – 5. ročník
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 5. ročník

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola – 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – 5. ročník
- Objevujeme Evropu a svět
- Etnický původ
- Multikulturalita

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Informatika II. období	Seznámení s počítačem – z čeho se počítač skládá: monitor, klávesnice, myš, přídavná zařízení - zapnutí počítače, uživatelský účet, hardware a software Hygiena práce u počítače	Sám zapne, vypne počítač, zná rozdíl mezi hardware, software, umí používat myš – klik, doubleclick, přetahování textu či obrázku. Ví, jak má sedět, umí si připravit a upravit pracovní místo, dbá na správnou vzdálenost očí od monitoru, kontroluje správné	Pracovní činnosti Přírodověda – výchova ke zdraví Výtvarná výchova Matematika Anglický jazyk Český jazyk	K učení K řešení problémů Pracovní

<p>Informatika</p> <p>II. období</p>	<p>Práce s výukovými programy</p>	<p>Umí pracovat s jednotlivými okny – nastaví potřebnou velikost, jejich posouvání, ovládá mazání jedné a více složek najednou, jejich přesun, kopírování.</p> <p>Přehled ve složkách. Velikost složky a dokumentu.</p> <p>Ovládá základy psaní: velká písmena, diakritika, zvláštní znaky. Chápe základní funkce textového a grafického editoru.</p> <p>Zvládá práci s dokumentem – nový dokument, otevření a zavření dokumentu.</p> <p>Osvojí si základy práce s textem: označování, mazání, vkládání textu, přesun textu, písmo.</p> <p>Základní formát písma, velikost, font, barva písma. Náhled. Využívá k procvičování učiva.</p>		
--	-----------------------------------	--	--	--

Informatika II. období	Práce s internetem	Použití vyhledávače Google, nejznámějších českých portálů.		
---	--------------------	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je v 1.–3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka, ve 4.-5. ročníku prostřednictvím předmětu přírodověda a vlastivěda.

PRVOUKA

Předmět je vyučován v prvních třech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně. Při výuce částečně realizujeme obsah dramatické výchovy, českého jazyka – slohu, matematiky, výtvarné výchovy a pracovních činností. Na prvouku ve čtvrtém ročníku navazuje vlastivěda a přírodověda.

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování v prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů. Charakteristické pro výuku prvouky je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, vycházky.

PŘÍRODOVĚDA

Předmět je vyučován ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně.

Výuka přírodovědy navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, hovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování využívat vědomosti z prvouky i své zkušenosti z vlastních pozorování přírody. Tím, že žákům umožňujeme, aby své vlastní zkušenosti a poznatky spojovali s novým učivem, snadno dosahujeme toho, že se učí se zájmem a mají dobré znalosti z přírodovědy. Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu.

VLASTIVĚDA

Předmět je vyučován ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 2 hodin týdně.

Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování nejbližšího okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky až po její začlenění do Evropy. Přímé a názorné vyučování se doplňuje čtením zeměpisných článků, žáci se učí pozorovat a číst z plánů a map. Zařazovány jsou praktická cvičení jako např.: rozlišování zeměpisných značek, práce s kompasem, měřítkem mapy apod. Tyto činnosti připravují žáka na vyučování zeměpisu na 2. stupni i na využití zeměpisných poznatků v praktickém životě.

Výuku vlastivědy vhodně doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek. Také vhodné zeměpisné nebo historické filmy a videoukázky výuku vlastivědy doplní a zpestří. Podle místních podmínek je dobře využívat vztahu významných historických událostí k místu, kde žáci žijí. Představu života v minulosti žákům velmi dobře přibližují místní vlastivědná muzea.

Rodné město a rodný kraj jsou součástí vlasti. Jejich dějiny tvoří součást dějin celé země. Události, které jsou zachyceny v dějinách místa, kde žáci žijí, jsou jim blízké a srozumitelné. Proto k hlubšímu rozvíjení jasných představ o minulosti využíváme i všech místních historických archeologických památek jako jsou např.: nálezy nádob, nástrojů, mohyly, hradiště aj. a také památek stavitelských jako např.: hrady, zámky, kostely, radnice, morové sloupy, sochy aj.

Nezapomínáme ani na využívání zkušeností žáků z výletů po vlasti, žákům dáváme prostor, aby mohli o svých zážitcích vyprávět a svá vyprávění doplnit fotografiemi, videonahrávkami, ukázkami pohlednic a suvenýrů.

K vlastivědnému učivu patří vycházky. Při nich snadno objasňujeme různé nové zeměpisné pojmy např.: hory se vypínají, kopce se svažují do údolí, pohoří se táhne, přechází do nížiny, nížina se rozkládá, potoky se stékají, řeka se vlévá, řeka protéká, náhon se odděluje od řeky aj.

Hlavní pomůckou při vyučování zeměpisného učiva však zůstává mapa. Využíváme každé příležitosti k tomu, abychom žáky postupně učili s mapou pracovat a orientovat se v ní. Žáci se učí rozlišovat na mapě nížiny, vysočiny, pohoří, vodstvo. Určují světové strany, vyhledávají řeky, města, určují vzájemnou polohu měst i jejich velikost, nadmořskou výšku hor. Popisují, kudy určitá řeka protéká, která města na řece leží, kam se řeka vlévá apod.

Učivo týkající se podnebí propojujeme s výukou přírodovědy. Je přitom třeba provádět měření teploty a zapisovat výsledky. Žáci zapisují rovněž dobu slunečního svitu, druh vodních srážek, sílu větru (vánek, vítr, vichřice), charakter počasí (polojasno, jasno, oblačno, zataženo). Tím se pro ně stane učivo jasným a srozumitelným. Také další vlastivědná témata, např.: Půda a zemědělství, Nerostné bohatství, Ochrana přírody, je nutné stále propojovat s učivem přírodovědy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání – 1. – 5. ročník
- Sebepoznání a sebepojetí – 3. – 5. ročník
- Seberegulace a sebeorganizace – 4. – 5. ročník
- Psychohygienu 4. – 5. ročník
- Kreativita – 1. – 3. ročník
- Poznávání lidí – 4. – 5. ročník
- Mezilidské vztahy 1.- 3. ročník, 5. ročník
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 1. – 3. ročník
- Hodnoty, postoje, praktická etika – 4. – 5. ročník

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola – 4. a 5. ročník
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 4. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá - 4. a 5. ročník
- Objevujeme Evropu a svět – 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova

- Kulturní diference – 5. ročník
- Lidské vztahy – 4. a 5. ročník
- Etnický původ – 4. a 5. ročník

Environmentální výchova

- Ekosystémy – 4. a 5. ročník
- Základní podmínky života – 4. a 5. ročník
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 5. ročník
- Vztah člověka k prostředí – 4. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Prvouka I. období (1.-3.ročník)	Místo, kde žijeme.	Doprovází se bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět. Orientuje se ve škole a v jejím blízkém okolí. Vyznačí v plánu místo svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí. Chová se přiměřeně svému věku na ulici,	Anglický jazyk Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti	K učení K řešení problémů Komunikační Sociální a personální Občanské

<p>Prvouka</p> <p>I. období (1.-3.ročník)</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Lidé a čas</p>	<p>hřišti, parku a silnici. Používá telefon (zná důležitá telefonní čísla). Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty. Projevuje zájem o významná místa v obci, poznává je a vyjadřuje své dojmy. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině. Dodržuje pravidla rodinného života, významné události v rodině. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině. Odvozuje různé pracovní činnosti a povolání. Hodnotí režim dne. Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků. Poukazuje na nevhodné chování, diskutuje o něm.</p> <p>Orientuje se v čase, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Určuje názvy dnů, měsíců, ročních období, umí je</p>	<p>Tělesná výchova</p> <p>Hudební výchova</p>	
---	---	---	---	--

<p>Prvouka</p> <p>I. období (1.-3.ročník)</p>	<p>Rozmanitost přírody</p>	<p>charakterizovat. Dodržuje pravidelné činnosti denního režimu (čas práce a odpočinku). Pojmenuje historické památky, významné události v regionu.</p> <p>Pozoruje, popíše a porovná proměny v přírodě v ročních obdobích. Popisuje vlastnosti některých půd pro život člověka. Chápe světové strany a ukáže je na mapě. Provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné znaky.</p> <p>Uplatňuje základní návyky osobní hygieny, projevuje vztah ke zdraví. Určuje základní části lidského těla. Orientuje se v etapách průběhu lidského vývoje života. Rozpozná příznaky běžných nemocí, umí přivolat pomoc.</p>		
---	----------------------------	--	--	--

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Přírodověda II. období	Stavba těla rostlin Výživa rostlin	Rozliší jednotlivé části rostlin. Zná jejich funkci v rostlině.	Matematika	K učení
	Byliny jedno- dvoleté, vytrvalé	Rozliší vybrané druhy bylin.	Hudební výchova	K řešení problémů
	Keře a stromy	Podle diakritických znaků rozezná druhy.	Český jazyk	Komunikativní
	Plevelle	Pozná běžné místní plevelle.	Výtvarná výchova	Sociální a personální
	Houby	Rozliší vybrané druhy, zná nebezpečnost jedovatých hub.	Vlastivěda	
	Měření vlastností látek	Umí určit hmotnost vážením, objem odměrným válcem, čas hodinami, teplotu teploměrem.	Pracovní činnosti	
	Magnety	Určí světové strany kompasem.		
	Roční období Délka dne	Popíše některé změny v přírodě v průběhu dne, roku.		
	Živočichové a rostliny v zimě	Určí, jak někteří živočichové a rostliny přečkají zimu.		
	Rozmanitost života v přírodních celcích	Rozlišuje základní ekosystémy.		
Rostliny a živočichové na jaře	Rozezná některé vybrané jarní rostliny. Popíše základní práce v zemědělství.			

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Přírodověda II. období	Třídění organismů	Rozlišuje organismy podle diakritických znaků uvedené skupiny.	Matematika Český jazyk	K učení K řešení problémů
	Slunce a jeho planety	Pozná sluneční soustavu. Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi. Umí uvést důsledky pohybu Země kolem osy a kolem Slunce.	Hudební výchova	Komunikativní
	Globus jako model Země		Výtvarná výchova	Sociální a personální
	Pohyby Země		Vlastivěda	
	Základní oblasti Země	Samostatně vyhledává organismy žijící v různých částech světa.	Pracovní činnosti	
	Lidský organismus – povrch těla, soustava trávící, dýchací, vylučovací	Pozoruje lupou povrch těla. Popíše stavbu a funkci uvedených soustav.		
	Člověk a technika Síla a jednoduché stroje	Pracuje se siloměrem. Ví, jak se využívá jednotlivých strojů.		
	Elektřina	Jmenuje vodivé a nevodivé látky, je poučen o ochraně před úrazy.		
Energie	Zná přírodní zdroje a jejich využívání. Je			

Přírodověda		poučen o nutnosti šetření energií. Umí uvést příklady ochrany životního prostředí, uplatňovat je v praxi.		
II. období				

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Vlastivěda	Místo, v němž žijeme Obec ve vyšším územním a správním celku, místní krajina, místní oblast, region Zeměpisná poloha s přírodní tvářností místní krajiny a regionu (povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, využití půdy), seznámení s mapou místní oblasti Významné obce a města, společenské, hospodářské, historické a technické objekty v místní krajině, dopravní síť, cestovní ruch v regionu, atraktivita cestovního ruchu regionu	Konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek. Vyjadřuje svými slovy územně správní pojmy obec, region. Vyjadřuje polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům ČR. S pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti. Charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny, uvádí a charakterizuje	Český jazyk Matematika Přírodověda Anglický jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	K učení K řešení problémů Komunikativní Sociální a personální Občanské Pracovní

<p>Vlastivěda</p> <p>II. období</p>	<p>Významném zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu, významná kulturní střediska regionu, místní stavební, umělecké aj. památky</p> <p>Hospodářské aktivity v místní krajině, významné výrobní podniky a služby v regionu</p> <p>Životní prostředí místní krajiny a regionu, důležité údaje o jeho narušení, ochraně a tvorbě</p> <p>Náš region v minulosti, místní pověsti, významné události a jejich místa, významní předkové regionu</p> <p>Regionální zvláštnosti, regionální tradice, lidová tvorba</p>	<p>významná města, místa a stavby regionu.</p> <p>Uvádí a charakterizuje významné aktivity cestovního ruchu a střediska rekreace a cestovního ruchu v regionu.</p> <p>Uvádí a charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti místní oblasti a regionu.</p> <p>Uvádí a charakterizuje významné hospodářské aktivity v místní krajině a místní oblasti.</p> <p>Uvádí některé významné podniky a služby v regionu.</p>		
---	---	---	--	--

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
<p>Vlastivěda</p> <p>II. období</p>	<p>Naše vlast Domov, vlast, národ, hrdost, vlastenectví, cizina</p> <p>Soužití národů a národností v jedné zemi, rovnocennost národů a národností, nejdůležitější národnostní menšiny České republiky</p> <p>Národní bohatství (přírodní zdroje, kulturní památky, národní tvořivost), národní zvyklosti, tradice, symboly</p> <p>Česká státnost, státní symboly (znak, hymna, vlajka), státní svátky, státní instituce, základní státoprávní pojmy (prezident, parlament, poslanec, vláda, ministr, premiér, volby)</p> <p>Významné osobnosti politického života České republiky</p>	<p>Charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvádí příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, jmenuje příklady chráněných území přírody v regionu.</p> <p>Uvádí významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu, významné události a jejich místa.</p> <p>Vysvětlí s porozuměním význam regionálních tradic a symbolů. Pracuje s turistickou mapou místní krajiny porozumí její barevné grafice a smluvním značkám. Rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina.</p> <p>Vyjmenuje a popisuje státní symboly České republiky. Používá s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie. Uvádí jméno prezidenta a premiéra České republiky.</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Přírodověda</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Pracovní činnosti</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p> <p>Pracovní</p>

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
<p>Vlastivěda</p> <p>II. období</p>	<p>Naše vlast – Česká republika, její poloha v Evropě, přírodní podmínky území, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Oblasti České republiky, jejich zeměpisná tvářnost, přírodní podmínky, významná místa, významné památky</p> <p>Významná města, významná zemědělská, průmyslová, rekreační a kulturní střediska, chráněné oblasti přírody naší vlasti</p> <p>Přírodní a společenské atraktivita cestovního ruchu a rekreace v jednotlivých oblastech České republiky</p> <p>Současný stav životního prostředí v České republice</p> <p>Česká republika, Evropa, svět Sousední státy České republiky, jejich poloha, přírodní podmínky, hospodářská a společenská vyspělost</p> <p>Oblasti cestovního ruchu na území sousedních států</p>	<p>Charakterizuje významné a typické přírodní prvky.</p> <p>Popisuje převažující charakter sídel v jednotlivých oblastech České republiky, vyhledává na vlastivědné mapě hlavní sídelní střediska.</p> <p>Uvádí a popisuje hlavní přírodní a společenské atraktivita cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky.</p> <p>Popisuje současný stav a aktuální problémy životního prostředí v České republice.</p> <p>Uvádí nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice. Popisuje polohu České republiky v Evropě.</p> <p>Orientuje se na mapách střední</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Přírodověda</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Pracovní činnosti</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p> <p>Pracovní</p>

Vlastivěda II. období	<p>Ceské republiky, vzájemné vztahy mezi Českou republikou a jejími sousedy</p> <p>Česká republika na mapě Evropy, významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu</p> <p>Česká republika na mapě světa s polohou světadílů a oceánů, orientační seznámení se Zemí</p>	<p>Evropy a Evropy. Určuje a lokalizuje na mapách sousední státy České republiky. Popisuje polohu sousedních států České republiky, stručně posuzuje jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost. Vyhledává na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států České republiky. Vyjmenovává a vyhledává na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu. Vyjmenovává a vyhledává na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi.</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Přírodověda</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Pracovní činnosti</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p> <p>Pracovní</p>
	<p>Obrazy z Českých dějin Nejstarší osídlení naší vlasti, způsob života Slovanů, staré české pověsti a historická skutečnost</p> <p>První státní útvary na našem území: Velká Morava, český přemyslovský stát, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, svatý Václav, počátky českého království</p>	<p>Charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů. Vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností. Jmenuje první státní útvary na našem území.</p> <p>Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj</p>		

<p>Vlastivěda</p> <p>II. období</p>	<p>Ceský stát za vlády Karla IV. Hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti, kultury</p>	<p>Českého státu za vlády Karla IV.</p> <p>Popisuje způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře).</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Přírodověda</p> <p>Anglický jazyk</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p>
	<p>České země a způsob života v době husitství a v době Jiřího z Poděbrad</p>	<p>Popisuje období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka) a nastiňuje způsob života lidí v této době a za vlády Jiřího z Poděbrad.</p>	<p>Výtvarná výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Pracovní činnosti</p>	<p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p> <p>Pracovní</p>
	<p>Ceské země a způsob života v období habsburské monarchie, nejvýznamnější události a osobnosti</p>	<p>Popisuje způsob života lidí, nejvýznamnějších událostí, nejvýznamnějších osobností období habsburské monarchie (Rudolf II., Valdštejn, Komenský, Marie Terezie, Josef II.) Posuzuje změny ve způsobu života v novověku, vykládá význam vědy a techniky pro rozvoj výroby.</p>	<p>Tělesná výchova</p>	
	<p>Počátky utváření novodobého českého národa, národní obrození a jeho významní představitelé</p>	<p>Charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a 20. století.</p>		
	<p>České země ve druhé polovině 19. století, nástin hospodářského, společenského, politického a kulturního života, významné osobnosti</p>	<p>Objasňuje vznik Československé</p>		

<p>Vlastivěda</p> <p>II. období</p>	<p>První světová válka, vznik Československé republiky</p> <p>Druhá světová válka, zánik Československé republiky, české země v období nacistické okupace, obnovení republiky</p> <p>Ceskoslovenská republika po druhé světové válce, poválečná léta, období totality, obnova demokratického vývoje, vznik a rozpad České a Slovenské Federativní republiky, vznik České republiky</p> <p>Charakteristika současné vývojové etapy České republiky</p>	<p>republiky a posuzuje s porozuměním demokratické principy budování. Uvádí nejvýznamnější osobnosti (Masaryk, Beneš).</p> <p>Posuzuje život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky.</p> <p>Charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie.</p>		
---	---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1.–5. ročníku ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: hudební výchova a výtvarná výchova.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Předmět Hudební výchova je vyučován od 1. do 5. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Lásku k hudbě se nejspíše probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Dále je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písní odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu. V hudební výchově je třeba střídat činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, vhodné je využívat i písní místních nebo krajových. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (tyčinky, bubínek, tamburína, činely apod.) ke zpěvu žáků. Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než hudební výchova. Proto výuku hudební výchovy vedeme tak, aby se stala pro žáky příjemnou a oblíbenou. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků v tomto období velmi dobře napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako příjemná relaxační chvílka.

Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písním a skladbám. Jen tak žák může dobře zvládnout melodii a slova písně, zapamatovat si hudební skladbu. Stále zdokonalovanou reprodukcí písní a opakovaným poslechem se prohlubuje vztah žáků k hudebním dílům i intenzita jejich estetického prožitku. Při výuce hudební výchovy je třeba

věnovat pozornost hudebně nadaným žákům, dbát o jejich další rozvoj, doporučovat zájmovou činnost. Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písní na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními provozovateli hudby.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita – 1. – 5. ročník
- Poznávání lidí - 1. – 5. ročník
- Kooperace a kompetice – 1. - 5. ročník
- Hodnoty, postoje, praktická etika – 2. - 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova

- Kulturní diference – 4. a 5. ročník
- Lidské vztahy – 4. a 5. ročník
- Etnický původ – 4. a 5. ročník
- Multikulturalita – 3. ročník
- Vztah člověka k prostředí – 4. a 5. ročník

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 4. a 5. ročník
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 4. a 5. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
<p>Hudební výchova</p> <p>I. období</p>	<p>Vokální činnost Dýchání, rytmus Dvojhlas, záznam hudby</p> <p>Instrumentální činnost, hra na hudební nástroje, rytmizace, hudební improvizace, záznam instrumentální melodie, rozlišení hlasu při poslechu vokální hudby</p> <p>Hudebně pohybová činnost, pohybové vyjádření hudby, orientace v prostoru, taktování</p> <p>Poslechové činnosti, rozlišení tónů, hudební styly a žánry, hudební formy, interpretace hudby</p>	<p>Zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rozlišuje stoupavou a klesavou melodii. Zvládne nácvik kánonu. Pozná a zapíše noty, houslový klíč.</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje – Orffovy nástroje. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. Rozlišuje jednotlivé hudební nástroje. Čte a zapisuje rytmické schéma jednoduchého motivu. Pozná hlas mužský, ženský, smíšený sbor, sólo. Reaguje pohybem na znějící hudbu. Rozlišuje kvality tónů, rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Nacvičí tanec</p>	<p>Anglický jazyk</p> <p>Český jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Matematika</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p>

<p>Hudební výchova</p> <p>I. období</p>		<p>k různým školním vystoupením, přísunný krok, pohyb vpřed a vzad.</p> <p>Pozná délku, sílu, barvu a výšku tónů.</p> <p>Rozliší hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku, slavnostní atd.</p> <p>Rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje instrumentální.</p>		
<p>Časový rozsah</p>	<p>Učivo</p>	<p>Výstupy</p>	<p>Přesahy</p>	<p>Kompetence</p>
<p>Hudební výchova</p> <p>II. období</p>	<p>Vokální činnost, pěvecké dovednosti, průprava dvojhlasu, upevňování správných pěveckých návyků, zdokonalování pěveckého i mluveného projevu</p> <p>Instrumentální činnosti, hra na Orffovy hudební nástroje, improvizace, doprovod k písním</p>	<p>Pracuje s deseti písněmi.</p> <p>Zpívá dle svých dispozic v jednohlase i ve dvojhlase.</p> <p>Pozná a napíše houslový klíč, noty, rozliší podle délky.</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých schopností a dovedností je realizuje.</p> <p>Správně dýchá, vyslovuje, nasazuje a tvoří tóny.</p> <p>Využívá jednoduché a složitější hudební nástroje ke hře i</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Vlastivěda</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Občanské</p> <p>Sociální a personální</p>

<p>Hudební výchova</p> <p>II. období</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti, vyjádření hudby pohybem, gestem, taktování na čtyři doby, orientace v prostoru</p> <p>Poslechové činnosti, hudební výrazové prostředky, hudební nástroje, hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, nástroj</p> <p>Seznámení s nejznámějšími hudebními skladateli</p>	<p>k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní. Rozpozná hudební formu písně či skladby. Vytváří v rámci svých dispozic jednoduché přede hry, mezihry, dohry.</p> <p>Reaguje, tvoří a obměňuje hudební motivy. Pracuje s notovým zápisem. Vyjadřuje směr melodie.</p> <p>Rozpozná hudební formu. Rozliší v proudu znějící hudby některé výrazové prostředky, určí změnu v tempu a výkonu. Správně označuje hudební nástroje. Orientuje se v proudu znějící hudby.</p>		
--	---	---	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Předmět je vyučován od 1. do 5. ročníku. Časová dotace je uvedena v učebním plánu, v jednotlivých ročnících se liší.

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Děti se snaží výtvarně vyjadřovat své představy výtvarnými prostředky již od útlého věku. Výtvarný projev předškolního věku je především rázu schematického. Děti svým kresbám rozumí, dospělí většinou nedovedou do jejich světa vstupovat. Není však vhodné myšlenkový svět dětí narušovat předkreslováním a vedením k napodobování. Je naopak potřebné dát dítěti svobodu a do jeho kreseb nezasahovat.

V 1.–3. ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí rádo z paměti, předloham se vyhýbá. Jeho představy ho těší a snaží se je ztvárnit. Vhodná motivace, která předchází výtvarné tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie. Děti potom často tvoří s velkým zaujetím a prožívají velkou radost z toho, co vytvořily. Jejich práce jsou plné volnosti, naivnosti a psychologických záhad.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování.

Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobře, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých výtvorech mohou měnit jejich pohled na svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměrňovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu žáků.

Tato výchova prolíná celým obdobím. Jeví se jako vedení žáka.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání – 1. - 5. ročník
- Sebepoznání a sebepojetí – 3. – 5. ročník
- Kreativita – 1. – 5. ročník
- Kooperace a kompetice – 1. – 5. ročník
- Hodnoty, postoje, praktická etika – 2. – 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova

- Kulturní diference – 4. a 5. ročník
- Lidské vztahy – 4. a 5. ročník
- Etnický původ – 4. a 5. ročník
- Multikulturalita – 3. – 5. ročník

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 4. a 5. ročník
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 4. a 5. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Výtvarná výchova I. období	Poznávání ilustrací v dětských knihách Výtvarné vyjádření vjemů na základě vlastního prožitku Rozvíjení dětské představivosti a fantazie Pozorování	Pracuje s ilustracemi známých ilustrátorů knih pro děti, chápe rozdíly ve výtvarném vyjadřování jednotlivých ilustrátorů. Učí se poznávat	Český jazyk Prvouka Tělesná výchova Pracovní činnosti	K učení K řešení problémů Komunikativní Sociální a personální

<p>Výtvarná výchova</p> <p>I. období</p>	<p>přírodních útvarů, rozlišování struktury, barvy tvarů (otiskování, frotáž, kresba)</p> <p>Vyhledávání a dotváření přírodnin na základě představ</p> <p>Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů</p> <p>Pozorování tvarů různých užitkových předmětů stejného charakteru a funkce, přibližné proporční vystižení</p> <p>Hra s barvou, vlastnosti barev, jejich rozdělení Hra s linií, poznávání různých druhů a jejich výrazových možností</p> <p>Poznávání základních vlastností plastických materiálů, modelování podle skutečnosti</p> <p>Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus</p> <p>Kresba postavy, jejího proporcionálního vystižení</p>	<p>funkci ilustrace jako výrazového prostředku.</p> <p>Uvědoměle zachází s vybranými výtvarnými materiály a prostředky.</p> <p>Ovládá základní výtvarné technické dovednosti.</p> <p>Organizuje vlastní výtvarnou práci.</p> <p>Řeší přiměřené úkoly, při práci uplatňuje představivost a fantazii.</p> <p>Chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů.</p> <p>Využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast.</p>	<p>Hudební výchova</p>	
--	---	--	------------------------	--

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Výtvarná výchova II. období	Teorie barev – základní poučení	Používá pojmy z nauky o barvě.	Matematika	K učení
	Dekoratивní prvky a jejich řazení v kompozici	Umí se orientovat v řazení prvků ve tvarové a barevné kompozici.	Hudební výchova	K řešení problémů
	Funkce písma	Rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma, jeho řazení v krátkých nápisech.	Český jazyk	Komunikační
	Užitá a dekorativní tvorba	Poznává design a estetickou úroveň předmětů denní potřeby, lidového umění a jeho dekor.	Přírodověda	Sociální a personální
	Malířství	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti – figura, portrét, krajina, zátiší	Vlastivěda	
	Výtvarná úprava knihy Návštěva galerie, výstavy	Rozlišuje druhy ilustrace známých umělců. Využije návštěvy k motivaci pro praktickou činnost. Použije výtvarné materiály a techniky: - kresba	Anglický jazyk	

<p>Výtvarná výchova</p> <p>II. období</p>		<ul style="list-style-type: none"> - malba - kombinované techniky - modelování - koláže, práce s papírem 		
---	--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Předmět Tělesná výchova je vyučován od 1. do 5. ročníku v časové dotaci 2 hodin týdně.

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů, je HRA a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce Tv, průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách Tv se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. vhodné rozcvičky, pohybové hry, taneční prvky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání – 4. a 5. ročník
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace – 1. – 5. ročník
- Psychohygienu – 1. – 5. ročník
- Kreativita – 1. – 5. ročník
- Mezilidské vztahy – 1. – 5. ročník
- Kooperace a kompetice – 1. – 5. ročník
- Hodnoty, postoje, praktická etika - 2. - 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova

- Kulturní diference – 2. – 5. ročník

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů člověk a jeho svět (5. roč.), umění a kultura (4. a 5. roč.), člověk a zdraví (2. a 3. roč.), český jazyk a literatura (2. - 5. roč.)

- Lidské vztahy – 1. - 5. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Tělesná výchova I. období	Správné držení těla při práci v sedě, ve stoje Osvojování základních pojmů spojených s jednotlivými druhy cvičení Průpravná cvičení pro	Zvládne kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace, stoj na ruce. Zvládne roznožku, skrčku	Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti	K učení K řešení problémů Komunikační

<p>Tělesná výchova</p> <p>I. období</p>	<p>zvládnutí kotoulu, pro nácvik gymnastického odrazu</p> <p>Nácvik udržení rovnováhy, cvičení s náčiním</p> <p>Základní pojmy spojené s hudebním rytmickým doprovodem, vnímání a prožívání rytmu, základní estetické pohyby těla</p> <p>Základní pojmy týkající se běhů, rychlý běh, nízký start, běh na krátkou trať, vytrvalostní běh Skok do dálky z místa, s rozběhem Hod míčkem do dálky z místa, s rozběhem</p> <p>Základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her Bezpečnost při různých druzích her</p> <p>Hod míčem chytání, základní přihrávky</p> <p>Zásady bezpečnosti při plavání, jednoduché plavecké způsoby, skoky do vody</p>	<p>přes kozu.</p> <p>Ví, že cvičení s hudbou má zdravotní a relaxační účinky, pohybem vyjadřuje výrazný rytmický a melodický doprovod.</p> <p>Zná pojmy základní disciplíny, má osvojené jejich techniky, zapíše výkony v osvojovaných disciplínách.</p> <p>Chápe, že pohybové hry jsou s různým zaměřením a účelem, osvojí si jejich pravidla, umí je používat uvědomuje si možná nebezpečí při hrách.</p> <p>Osvojuje si pravidla základních míčových her – vybíjená, fotbal basketbal, florbal.</p>	<p>Matematika</p>	<p>Sociální a personální</p>
---	---	--	-------------------	------------------------------

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
<p>Tělesná výchova</p> <p>II. období</p>	<p>Pojmy cvičební polohy, postoje, názvy používaného nářadí</p> <p>Kotoul letmo, stoj na rukou, na lopatkách, přemet stranou</p> <p>Přeskok přes kozu</p> <p>Názvy základních lidových tanců, základy estetického pohybu těla</p> <p>Rychlý běh, vytrvalostní běh, běh v terénu, nízký start z bloků</p> <p>Skok do dálky z rozběhu, rozměření rozběhu</p> <p>Hod míčkem z rozběhu, základy měření a zaznamenávání výkonů</p> <p>Základní spolupráce ve hře, přihrávka jednoruč, obouruč, střelba na koš</p> <p>Pohyb s míčem, bez míče, zastavení, udržení míče pod</p>	<p>Zná několik základních cviků, umí je zařadit do jednoduché sestavy. Umí kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou.</p> <p>Zvládne roznožku i skrčku přes nářadí odpovídající výšky.</p> <p>Dovede pohybem vyjadřovat rytmický a melodický doprovod.</p> <p>Zvládá techniku běhu, skoku do dálky. Sám upraví doskočiště, vydá povely pro start.</p> <p>Zná minimálně 10 pohybových her.</p> <p>Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly.</p> <p>Uplatňuje zásady fair play jednání ve hře.</p>	<p>Hudební výchova</p> <p>Prvouka</p> <p>Matematika</p> <p>Výtvarná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p>

Tělesná výchova	kontrolou mužstva Utkání podle zjednodušených pravidel – basketbal, fotbal,			
II. období	Dýchání do vody, splývání, skoky do vody, jeden plavecký způsob	Zvládá jeden plavecký styl, uplave 100-200 m.		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je v 1.-5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu:

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Předmět Pracovní činnosti je vyučován od 1. do 5. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně.

Pracovní činnosti jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí.

Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování českého jazyka, matematiky a prvouky. Učí se poznatky o nich prakticky využívat. Obohacuje se řeč dětí a začínají se vytvářet základy technického myšlení.

V tematických celcích převládá široké spektrum pracovních činností, kterými se mohou žáci v průběhu vyučování zabývat. Je zcela na vyučujícím učiteli a jeho pedagogických záměrech, jak tematické celky do výuky zařadí, zda se bude k některým okruhům v průběhu roku vracet, jak na ně bude v následujícím ročníku navazovat.

Při realizaci pracovních činností v jednotlivých ročnících je třeba uvažovat o míře integrace pracovních činností s obsahem dalších vyučovacích předmětů, např. prvoukou, výtvarnou výchovou, matematikou, českým jazykem.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání – 1. – 5. ročník
- Sebepoznání a sebepojetí – 1. – 5. ročník
- Seberegulace a sebeorganizace – 1. – 5. ročník
- Psychohygienu – 1. – 5. ročník
- Kreativita – 1. – 5. ročník
- Mezilidské vztahy – 1. – 5. ročník
- Kooperace a kompetice – 1. - 5. ročník
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 1. – 5. ročník
- Hodnoty, postoje, praktická etika – 1. – 5. ročník

Multikulturní výchova

- Kulturní diference – 2. – 5. ročník
- Lidské vztahy 3. – 5. ročník
- Etnický původ – 3. – 5. ročník
- Multikulturalita – 3. – 5. ročník

Environmentální výchova

- Vztah člověka k prostředí – 1. – 5. ročník

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Pracovní činnosti I. období	Práce s drobným materiálem	Stříhá, ohýbá, spojuje, propichuje, navléká, svazuje, slepuje, lisuje. Vytváří různé	Český jazyk Matematika	K učení K řešení problému

<p>Pracovní činnosti</p> <p>I. období</p>	<p>Konstrukční činnosti</p> <p>Pěstitelské práce</p>	<p>předměty z tradičních i netradičních materiálů. Určuje vlastnosti materiálů: tvar, barva, povrch, tvrdost. Seznamuje se se základními nástroji a pomůckami a jejich vlastnostmi. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.</p> <p>Zvládá dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Sestavuje jednoduché modely z konstrukčních stavebnic. Montuje, demontuje a udržuje jednoduché předměty. Poznává vlastnosti materiálů.</p> <p>Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování. Pečuje o rostliny. Pěstuje plodiny. Provádí pokusy.</p>	<p>Hudební výchova</p> <p>Prvouka</p> <p>Výtvarná výchova</p>	<p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p>
---	--	---	---	---

Časový rozsah	Učivo	Výstupy	Přesahy	Kompetence
Pracovní činnosti II. období	Práce s drobným materiálem	<p>Vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitelnému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc při úrazu. Vytváří si návyk organizace a plánování práce. Navleče nit, šije: přední, zadní a křížkový steh.</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Přírodověda</p> <p>Vlastivěda</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p>	<p>K učení</p> <p>K řešení problémů</p> <p>Komunikativní</p> <p>Sociální a personální</p> <p>Občanské</p>
	Konstrukční činnosti	<p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Vytváří vlastní kompozice ze stavebnicových prvků. Poznává vlastnosti materiálů a jejich</p>		-

<p>Pracovní činnosti</p> <p>II. období</p>	<p>Pěstitelské práce</p>	<p>funkční využití. Osvojuje si správné pracovní dovednosti a Návyky.</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy. Ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny. Provádí pokusy a pozorování. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne pomoc při úrazu.</p>		
--	--------------------------	--	--	--

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1 Hodnocení žáků

5.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili.

Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se, čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Na tvořivých školách upřednostňujeme **pozitivní hodnocení žáků**, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včasně, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes **sebehodnocení** a **samokontrolu** k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebezpoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků, pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná **průběžná hodnocení** a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v těchto obdobích je vzdělávání udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v těchto ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení **známkou** můžeme v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním **písemným hodnocením**.

Naší zkušeností je, že samotné písemné hodnocení v 1. období je pro žáky často málo podnětné. To, co je pro ně povzbudivé a motivující, je jasně vyjádřená pochvala k určité činnosti nebo odpovědi, hvězdička, razítko, obrázek a bezesporu jednička. Pozitivní efekt hodnocení známkou „1“ zvyšujeme tak, že ji doplníme krátkou, třeba i jednoslovně vyjádřenou pochvalou.

Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí, co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Velmi často proto také ústní nebo písemné zkoušení sami vyžadují. Prověřování vědomostí pro ně není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili,

možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností, jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání.

Pozitivní výsledky třídy při prověřování učiva posilují i sebevědomí učitele, vedou k zamyšlení nad způsoby práce, kterými byly dobré výsledky dosaženy. Naplňují vnitřním uspokojením. Pocit uspokojení a radosti dodává chuť do další práce, přenáší se na žáky i na jejich rodiče. Učitelé se stávají uznávanými profesionály ve svém oboru, jejich práce je ceněna rodiči žáků, často i kolegy. Hodnocením práce svých žáků hodnotíme i svoji schopnost něčemu dobře naučit a výchovně na žáky působit.

5.1.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činností přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.

- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.
- Používáme učební materiály, ve kterých je sebehodnocení žáků zapracované.
- K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, až je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.
- Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení (viz bod 1.).

5.1.3 Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům,
- má diagnostikovat učební problémy.

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Při vymýšlení otázek nebo při úpravě jejich znění je vhodné, aby je překontroloval ještě jiný učitel, a to kvůli porozumění formulaci otázek žákem i kvůli posouzení jejich jednoznačnosti. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzdělávacích výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;

- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené, tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezasíláme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo výborně. Při klasifikačním způsobu hodnocení je pak mezi žáky určitý rozdíl hlavně ve známce výborně. Někteří žáci při činnostech a samostatném plnění úkolů prokazují mnoho schopností např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., některým naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva na výbornou a nemají zatím možnost se příliš v dalších schopnostech projevit. Obě skupiny žáků je třeba hodnotit známkou výborně. V takových případech je nejlepším osvědčeným způsobem **kombinovat známku výborně s pozitivním slovním hodnocením**, které krátce a jasně vyjádří projevené schopnosti nadaného žáka. Znamky výborně se tím od sebe odlišují.

6. Autoevaluace školy

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích, resp. pracovních dílnách pedagogických pracovníků. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížně hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla autoevaluace učitelů. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího například práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z jednání pedagogů ročníku atd. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle, jak vyhodnocují jejich naplnění a jak vedou žáky v procesu vzdělávání.

Plán evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů včetně časového rozvržení zpracuje po dohodě s vedením školy vedoucí týmu.

Cíle evaluace musí být stanoveny tak, aby došlo k vyhodnocení činnosti zejména v těchto oblastech:

- Výsledky vzdělávání,
- soulad výuky se školním vzdělávacím programem,
- vzájemná spolupráce pedagogů,
- spokojenost žáků,
- efektivita hodnocení a sebehodnocení žáků,
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost se vzděláváním žáků,

- klima školy a spokojenost pedagogů,
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu,
- efektivita projektové práce,
- vnímání školy okolím a prezentace školy.

Oblasti autoevaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání				
Prostorové podmínky	zlepšení vybavení školy, jejího vzhledu, zabezpečení prostor pro výuku	počet žáků x učeben, odborných učeben, kabinetů, odpočinkových ploch	pasportizace školy	duben
Materiální podmínky		pomůcky, vybavenost tříd, prostor pro ŠD	rozhovory se správci kabinetů, pozorování	průběžně
Finanční podmínky			rozbory hospodaření	měsíčně
Personální podmínky	kvalifikovaný, aprobovaný sbor, vzdělávání v DVPP	kvalifikace učitelů	plán DVPP	září
BOZP a hygiena	bezpečná škola	odpovídající revize, zabezpečení dozorů	kontrola BOZP, dozorů, rozbor úrazovosti	kontrola BOZP duben následná kontrola srpen dozory průběžně
Průběh vzdělávání				
Vyučovací proces	soulad ŠVP a RVP, soulad ŠVP s jeho realizací	plnění ŠVP, klima, důraz na kompetence	hospitace, vzájemné hospitace, rozhovory, pozorování	průběžně
ŠD	naplněná družina s pestrým a zajímavým programem	účast žáků na akcích ŠD a ŠK	pozorování, hospitace, rozhovory	průběžně
Výlety a exkurze	použití jiných forem vyučování	výlety a exkurze v souladu s cíli ŠVP	kontrola souladu cílů výletů a exkurzí s cíli ŠVP	při žádosti o výlet
Akce školy	vytváření image školy, jiné formy vzdělávání	úspěšnost akce, její soulad s cíli ŠVP	vyhodnocení a rozbor akce, zpětná vazba	viz celoroční plán práce
Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami	umožnit žákům rozvíjet jejich schopnosti způsobem odpovídajícím jejich potřebám	rozvoj dovedností v rámci schopností žáka	rozhovory s výchovným poradcem, rodiči	průběžně
Nadaní žáci	umožnit žákům rozvíjet jejich nadání	účast na soutěžích, individuální přístup k žákům	rozbory účastí na soutěžích, hospitace, rozhovory	průběžně
Klima školy	spokojenost žáků ve škole	spokojený žák	pozorování, rozhovor, dotazník	průběžně

Výsledky vzdělávání žáků				
Testy žáků – SCIO, CERMAT, Kalibro	zjištění úrovně vzdělávání žáků	porovnání úspěšnosti žáků s jinými školami s ohledem na specifika	externí testy a jejich vyhodnocení	1 x ročně
Účast a umístění v soutěžích	účast žáků v soutěžích	zapojení žáků do soutěží a olympiád	rozbor účasti žáků a jejich úspěšnosti	1x ročně
Hodnocení	objektivní a motivační hodnocení		porady, rozhovory se žáky, rodiči, učiteli	čtvrtletně, průběžně
Řízení školy				
Personalistika, DVPP	zabezpečení kvalifikovaného sboru	zabezpečení kvalifikovaného sboru	plán DVPP	září, při přijímání nových pracovníků
Vnitřní předpisy	úplnost a správnost dokumentace, vnitřní předpisy odpovídající legislativě	kvalifikovanost učitelů účast pedagogických pracovníků na DVPP	kontrola a úprava vnitřních dokumentů dle legislativních změn	průběžně, celkově listopad
Plány	dosažení stanovených cílů, odstranění nahodilosti v řízení školy	předpis odpovídající legislativě	kontrola plánů	září
Kontrolní činnost	plnění výchovně vzdělávacích cílů správnost a účelnost nakládání s prostředky	plány práce a jednotlivých činností	hospitace, vzájemné hospitace, rozhovory, pozorování, rozbor dokumentace, rozbor hospodaření	průběžně
Řešení stížností	prošetření stížností a náprava případných nedostatků či pochybení	dosažené kompetence fungující škola	rozhovory, pozorování	dle potřeby
Organizační zabezpečení	zabezpečení chodu školy s jednoznačně stanovenými kompetencemi jednotlivých pracovníků	stížnost	Inventury, hospitace, rozhovory, pozorování	průběžně
Úroveň výsledků práce školy				
Umístění absolventů	umístění žáků odpovídající jejich schopnostem	přijatý žák	zpráva výchovné poradkyně	červen
Obraz školy	dobrá pověst školy na veřejnosti	přijímání žáků spokojenost rodičů, zřizovatele	rozbor zápisu dotazníky rodičům	průběžně
Zápis	zajistit naplněnost dvou tříd v ročníku	počet zapsaných žáků	porovnání demografického vývoje s počtem zapsaných žáků	leden–únor

Další akce školy	zlepšení obrazu školy prezentace žáků zviditelnění školy	povedená akce	vyhodnocení a rozbor akce, zpětná vazba	po akci
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči				
Školská rada	vzájemná informovanost vedení školy, zřizovatele a rodičů	schůze ŠR	zápisy ŠR	nejméně 2x ročně
Zájmové útvary	rozvíjet kompetence žáků dle jejich zájmů trávení volného času	kvalitně vedený zájmový útvar	naplněnost hospitace rozhovor se žáky	průběžně
Třídní schůzky	informace rodičům o jejich dětech zpětná vazba	fungující spolupráce rodiny a školy	rozhovory	nejméně 3x ročně
Web	informace veřejnosti o životě školy	aktualizace www	kontrola www stránek	měsíčně
Doučování	pomoc žákům kteří mají problémy ve vzdělávacím procesu (dlouhodobá nemoc atd.)	žák zvládá dle svých schopností požadované dovednosti	rozhovory se žáky, učiteli, třídním učitelem	dle potřeby
Psycholog	pomoc při řešení výchovných či vzdělávacích problémů	pojmenování, vyřešení problému	zprávy psychologa, rozhovory s rodiči, s výchovným poradcem	měsíčně
Výchovný poradce	pomáhat při řešení výchovných či vzdělávacích problémů, pomoc při profesní orientaci	řešené a vyřešené problémy, umístění žáků	rozhovory, zpráva výchovného poradce	průběžně
Prevence sociálně patologických jevů	minimalizace výskytu sociálně patologických jevů ve škole, informovanost rodičů, žáků pedagogů školy o jednotlivých jevech	akce vedoucí k minimalizaci řešení problémů ve spolupráci s městským odborem	kontrola plánu prevence rozhovor s preventistou	2x ročně, případně dle potřeby

7. Závěr

Cílem školy v 1. a 2. období základního vzdělávání je podněcovat žáky k výše uvedeným dovednostem. Usilujeme o to, aby pokud možno všichni žáci pochopili a osvojili si učivo určené pro toto období výborně nebo jen s malými nedostatky, tedy chvalitebně. Je to významný předpoklad pro úspěšné vytváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků v dalších obdobích základního vzdělávání.

Klasifikace spojená se slovním hodnocením patří mezi inovační způsoby hodnocení žáků a na řadě škol se prakticky osvědčila.

Evaluace škol = hodnocení výsledků a fungování jednotlivých škol na základě přesných ukazatelů a procedur monitorování. Je součástí celkové pedagogické evaluace. Evaluace škol je jednak **externí** (prováděná orgány inspekce, agenturami pro srovnávání škol, srovnávacími dotazníky, testy aj. v rámci vytvořených sítí škol, aj.) jednak **vnitřní**, při níž škola hodnotí sama sebe.

Propagovaná je v současnosti zejména vnitřní evaluace. Ta může probíhat na úrovni školy, či na úrovni třídy. Podstatným rysem evaluace by mělo být přesně zjistit, čeho žák skutečně dosahuje v porovnání s plánovanými výsledky. To však předpokládá vytvořit standardy výkonu, jimiž lze úroveň dosažení jednotlivých kompetencí hodnotit.

Objektivní měření úrovně osvojení kompetencí, kterých mají žáci prostřednictvím školního vzdělávání dosáhnout, je velmi obtížný problém.